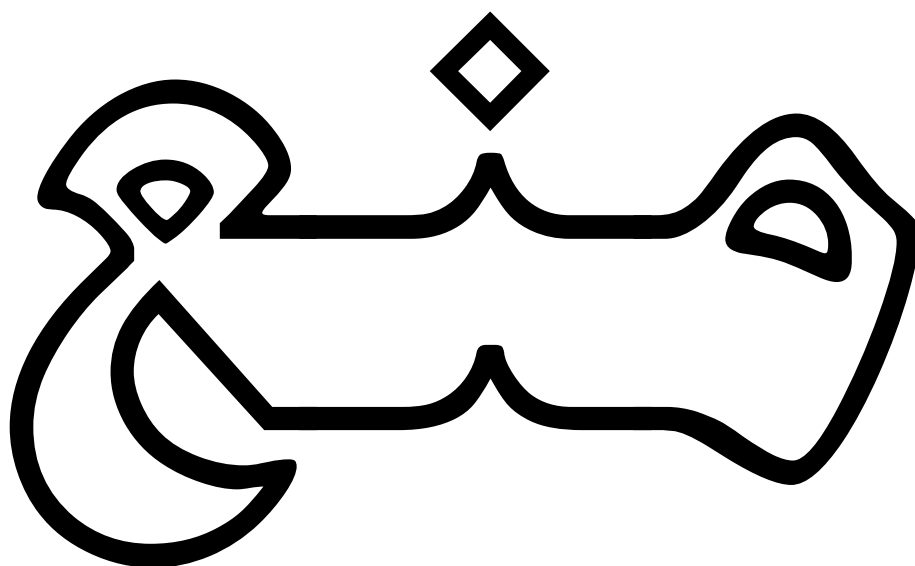

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۶۱۳

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۱۳، «منع» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «منع» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «منع» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۶۱۳
ریشه	منع
تعداد تکرار	۱۷
تعداد مشتقات	۱۲
تعداد ریشه مرتبط	۹۷

فهرست مشتقات

۱۲. يَمْنَعُونَ (۱)	۹. مَنَاعٍ (۲)	۷. مَنَعَهُمْ (۱)	۴. مَنَعَ (۳)	۱. تَمَنَعَهُمْ (۱)
	۱۰. مُنِعَ (۱)		۵. مَنَعَكَ (۳)	۲. مَايَعْتَهُمْ (۱)
	۱۱. نَمَنَعُكُمْ (۱)	۸. مَنُوعاً (۱)	۶. مَنَعَنَا (۱)	۳. مَمْنُوعَةٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۷۹. كره (۱)	۶۰. طين (۱)	۴۰. دنو (۱)	۲۰. بعث (۱)	۱. إبليس (۱)
۸۰. كسل (۱)	۶۱. ظلم (۲)	۴۱. دور (۱)	۲۱. بيت (۱)	۲. ابو (۲)
۸۱. كفر (۴)	۶۲. ظنن (۲)	۴۲. دون (۱)	۲۲. بين (۱)	۳. اتى (۵)
۸۲. كون (۵)	۶۳. عبر (۱)	۴۳. ذكر (۱)	۲۳. ثمود (۱)	۴. اثم (۱)
۸۳. كيل (۲)	۶۴. عدو (۲)	۴۴. ربب (۱)	۲۴. جعل (۱)	۵. اخر (۱)
۸۴. مسس (۱)	۶۵. عذب (۲)	۴۵. ربص (۱)	۲۵. جىء (۲)	۶. اخو (۱)
۸۵. معن (۱)	۶۶. عظم (۱)	۴۶. رجع (۱)	۲۶. حسب (۱)	۷. الله (۸)
۸۶. نصب (۱)	۶۷. علو (۱)	۴۷. رسل (۵)	۲۷. حشر (۱)	۸. اله (۹)
۸۷. نصر (۱)	۶۸. غفر (۱)	۴۸. رعب (۱)	۲۸. حصن (۱)	۹. امر (۱)
۸۸. نفس (۱)	۶۹. فتح (۱)	۴۹. ريب (۱)	۲۹. حفظ (۱)	۱۰. امن (۵)
۸۹. نفق (۲)	۷۰. قبل (۲)	۵۰. رىء (۱)	۳۰. حكم (۱)	۱۱. انس (۲)
۹۰. نور (۱)	۷۱. قذف (۱)	۵۱. سيل (۱)	۳۱. حوذ (۱)	۱۲. انن (۲)
۹۱. نوق (۱)	۷۲. قطع (۱)	۵۲. سجد (۳)	۳۲. حيث (۱)	۱۳. اهل (۱)
۹۲. هارون (۱)	۷۳. قلب (۱)	۵۳. سعى (۱)	۳۳. خرب (۲)	۱۴. اول (۵)
۹۳. هدى (۲)	۷۴. قول (۸)	۵۴. سمو (۱)	۳۴. خرج (۲)	۱۵. اوى (۲)
۹۴. وسم (۱)	۷۵. قوم (۱)	۵۵. سنن (۱)	۳۵. خزى (۱)	۱۶. ائى (۲)
۹۵. وله (۸)	۷۶. كبر (۱)	۵۶. صحب (۱)	۳۶. خلق (۳)	۱۷. ابى (۲)
۹۶. ىدى (۳)	۷۷. كتب (۱)	۵۷. صلو (۱)	۳۷. خوف (۲)	۱۸. بشر (۱)
۹۷. يوم (۱)	۷۸. كذب (۱)	۵۸. ضلل (۱)	۳۸. خير (۴)	۱۹. بصر (۲)
		۵۹. طوع (۱)	۳۹. دخل (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۱۴} وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيًا وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۲. {النساء - ۱۴} الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فِتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعِكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا
۳. {الأعراف - ۱۲} قَالَ مَا مَنَّكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ
۴. {التوبة - ۵۴} وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهِونَ
۵. {يوسف - ۶۳} فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَنِعَ مِنَّا الْكَيْلَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَكْتَلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ
۶. {الإسراء - ۵۹} وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلُونَ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا
۷. {الإسراء - ۹۴} وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا
۸. {الكهف - ۵۵} وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا
۹. {طه - ۹۲} قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا
۱۰. {الأنبياء - ۴۳} أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ
۱۱. {ص - ۷۵} قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ
۱۲. {ق - ۲۵} مَنَاجٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ
۱۳. {الواقعة - ۳۳} لَا مَقْطُوعَةَ وَلَا مَمْنُوعَةَ
۱۴. {الحشر - ۲} هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحُنُورِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُجْرِبُونَ بِيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ
۱۵. {القلم - ۱۲} مَنَاجٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أُثِيمٍ
۱۶. {المعارج - ۲۱} وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا
۱۷. {الماعون - ۷} وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ